

VERSLAG VAN DE JAARVERGADERING
TE VAALS OP ZONDAG 17 MEI 1953.

Aanwezig de dames: Minis-van de Geyn, Willemse-Widdershoven, van der Mijll-Dekker, Sterken, Smeets, Vijgen-Dahmen, Janssen, Toussaint en de heren: van Rummelen, Sterken, Adams, Bex, Gregoire, van Noorden, Dijkstra, Willems, van der Leeuw, Gorgels, Paulussen, Holstege, Vijgen, Kruytzer, Symons, Bingen, Lückner, Wassenberg, Mommers, van der Kruk, Coonen, van Nieuwenhoven.

Door ziekte van dokter Willemse staat de vergadering onder leiding van de heer van Rummelen. Hij geeft na de opening, die door verschillende omstandigheden een uur te laat plaats had, onmiddellijk het woord aan de secretaris voor het uitbrengen van het jaarverslag.

„De belangrijkste gebeurtenissen in het bestaan van ons Genootschap in 1952 werden reeds vermeld in het vorige jaarverslag: de begrafenis van onze hooggeachte ere-voorzitter, Rector Cremers, op 3 Januari; de plechtige bijeenkomst, gewijd aan zijn nagedachtenis, in de maandvergadering op 9 Januari te Maastricht; het vertrek van de heer en mevrouw Bels naar Canada; de verkiezing van de heren Dr A. A. Thiadens en P. J. van Nieuwenhoven als leden van het bestuur in de vacatures ontstaan resp. door de dood van Rector Cremers en het vertrek van mevrouw Dr H. C. Bels-Koning; en de aanstelling van het laatstgenoemde nieuwe bestuurslid als secretaris van het Genootschap en lid van de redactie van het Maandblad. Deze verkiezingen hadden plaats in de algemene ledenvergadering van 5 Maart te Maastricht.

Op een bestuursbijeenkomst van 2 Juli werd onze onder-voorzitter, de heer F. H. van Rummelen, benoemd tot lid van verdienste. Deze benoeming is de bekroning van een lidmaatschap van meer dan 40 jaren, waarin hij steeds klaar stond bestuur en leden met raad en daad bij te staan.

Op 25 en 26 April werden te Maastricht academiedagen georganiseerd door de Koninklijke Academie van Wetenschappen. Uit ons genootschap werden in de Commissie van Voorbereiding opgenomen Dr W. Minis-van de Geyn, Dr H. Bels-Koning en de heren Dr Kruytzer en Willemse. Dr Thiadens heeft

op deze dagen namens het Genootschap een voordracht gehouden. Bovendien heeft hij een van de excursies geleid.

Op 11, 12 en 13 October werd een nationale paddenstoelen-tentoonstelling gehouden in het Museum, georganiseerd door de Nederlandse Mycologische Vereniging en het Natuurhistorisch Museum in samenwerking met ons Genootschap. Het zijn de heer en mevrouw Bels geweest, die de grondslag voor deze tentoonstelling hebben gelegd. Van onze leden is het vooral Dr Kruytzer geweest, die op deze basis heeft voortgebouwd, bijgestaan door een werk- en een determinatiecommissie. Ook van Belgische zijde is veel belangstelling ondervonden, onder meer in de vorm van een tweetal inzendingen, resp. uit Hasselt en Luik en van een collectief bezoek van leden van Natura-Limburg uit Hasselt.

Wegens het vertrek van de heer P. J. Bels werd als lid van de internationale St. Pietersbergcommissie gekozen, dokter Willemse. De Commissie vergaderde op 22 Juli en 25 October, beide keren te Maastricht. Vooral werd op deze vergaderingen de aandacht besteed aan de bescherming van Belgische terreinen en aan de restauratie van Kasteel Caestert. Als eerste van een reeks brochures verscheen: „Historique de cette protection”, waarin men een overzicht vindt van de werkzaamheden van de commissie van 1946 tot 1952.

Ons Genootschap had de dood te betreuren van de heren van der Donk en Doets en Broeder Edgard. Vooral de heer van der Donk zullen we missen, die immers altijd klaar stond om de bezienswaardigheden van Gronsveld en omstreken aan belangstellenden te laten zien.

Het aantal leden bedraagt 587. Er valt hier een verlies te boeken van 19 leden. Mogelijk zal hier de contributieverhoging wel schuld aan zijn, waartoe in de jaarvergadering in 1952 besloten werd. Heel zeker speelt hier een rol het verdwijnen van de jeugdafdeling in Maastricht.

Het bezoek aan de maandvergaderingen was goed; zowel te Maastricht als te Heerlen is het gemiddelde aantal bezoekers gestegen met 3, resp. van 36 en 20 personen per keer. In Maastricht is deze stijging zeker te wijten aan het groot aantal bezoekers van de herdenkingsbijeenkomst van Rector Cremers. Ook had hier een gemeenschappelijke vergadering plaats van de afdelingen Maastricht en Heerlen, samen

met de Stichting „Het Limburgse Landschap”. De aanleiding tot deze samenkomst was het beëindigen van het veldwerk van de Commissie inzake wetenschappelijk onderzoek van de St. Pietersberg. De leider van de commissie, Dr L. D. Brongersma, onderdirecteur van het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden, hield deze avond een causerie over zijn reis-indrukken per Catalina naar en door Nieuw Guinea. De bovenzaal van het restaurant „In de Gouwe Poort” was te klein om alle bezoekers te kunnen bevatten.

Over de organisatie van de excursies werd in de loop van het jaar een regeling getroffen. tussen de afdelingen Maastricht en Heerlen: Ieder van deze afdelingen zal in principe elke maand één excursie organiseren, zodat men in Zuid-Limburg tweemaal per maand aan een excursie zal kunnen deelnemen. De heer van der Kruk was zo vriendelijk, zich met de organisatie van deze excursies in Heerlen te willen belasten.

Tot slot moet worden vermeld, dat er twee bijeenkomsten plaats hadden van de entomologenkring, een op 21 Mei en een op 17 December, beide keren in het Museum te Maastricht”.

De heer van der Kruk vindt het vreemd, dat de jeugdgroep in Maastricht zo ineens van het toneel verdwenen is. De secretaris antwoordt, dat een jeugdgroep staat of valt met de initiatieven van enkele individuen, die leiding kunnen geven. Ontbreken deze een enkel jaar, dan wordt de continuïteit verbroken, en moet men geheel opnieuw beginnen.

Vervolgens brengt de penningmeester verslag uit. Zijn begroting vertoont een tekort van ongeveer f 3000.—, ondanks contributieverhoging, en ruime subsidies van overheidswege, en van begunstigers.

Uiteraard volgt op zijn verslag een uitgebreide discussie, die echter geen enkel nieuw gezichtspunt oplevert, na alles, wat in de laatste jaren over dit onderwerp gesproken is. De heer Bingen bepleit een persoonlijke ledenwerving, en propaganda op scholen en bij grote instellingen.

De heren Willemse en van Noorden hebben een schriftelijke verklaring gereed, dat de kas in orde bevonden was. In hun plaats worden als leden van de kascommissie over 1953 benoemd, de heren Holstege en van der Leeuw.

Nu krijgt de hoofdredactrice van het Maandblad gelegenheid, haar verslag uit te brengen.

„Het hoogtepunt van het verslagjaar 1952 is wel de uitgave van Publicatie Reeks V, bevattende een studie van de heer L. Bels over 15 jaar vleermuisonderzoek, grotendeels verricht in Limburg. Dit was ons mogelijk, dank zij de jaarlijkse subsidie van de Provincie en een royale schenking van de E.N.C.I. Het is te wensen dat het stadsbestuur van Maastricht, dat indirect het meest baat heeft bij dit ruilobject, ons voortaan ook met een royale jaarlijkse subsidie voor de Publicaties zal gedenken.

Publicatie reeks V was het eerste academisch proefschrift, dat in deze periodiek verschenen is en het is te hopen, dat door ons Genootschap ook in de toekomst aan promovendi, die een voor onze provincie belangrijk onderzoek hebben verricht, op deze wijze gastvrijheid kan worden geboden. Het verheugt mij U te kunnen mededelen, dat de eerstvolgende Publicatie in voorbereiding is, *immers onze uitgaven vormen het aanzien van het Genootschap naar buiten*. Wat de collecties betekenen voor het Museum, dat zijn de periodieken voor het Genootschap. Houdt ze daarom op peil en in ere.”

Mevrouw Minis eindigt met de opmerking, dat zij met leedwezen afscheid neemt als hoofdredactrice. Zij heeft haar werk altijd gaarne en met veel interesse gedaan.

De aftredende bestuursleden worden bij acclamatie herkozen. Punt 8 van de agenda vervalt. Door ziekte van de voorzitter heeft het bestuur geen gelegenheid gehad, een voordracht op te stellen ter voorziening in de vacature, ontstaan door het bedanken van de hoofdredactrice.

Bij de rondvraag breekt de heer van der Leeuw een lans voor een later aanvangsuur van de maandvergaderingen te Maastricht. Dit punt is ook al vele malen aan de orde geweest, zoals de heer Gregoire opmerkt. Telkens kwam 6 uur als grootste gemene deler uit de bus! Op voorstel van de heer Willems zullen, bij wijze van proef, de eerstvolgende vergaderingen om 7 uur worden begonnen.

De heer van der Leeuw is ook van mening, dat de excursies op Zaterdagmiddag te vroeg worden begonnen. De heer van der Kruk antwoordt hem, dat in de regel om 15.00 uur vertrokken wordt van het verzamelpunt. Hij raadt aan op deze excursies jeugdige personen te inviteren, met onbeperkte introductie. Vooral op scholen van V.H. en M.O. moeten kernen komen. De heer van Noorden vult hem aan, en

noemt O.V.S. en fabrieken, waar propaganda zou kunnen worden gemaakt door een lezinkje.

Om 13.30 uur sluit de voorzitter de vergadering.

's Middags werd onder de voortreffelijke leiding van de heren Pelt en Beckers uit Vaals, de excursie gehouden naar het Geuldal bij Moresnet. Fraai weer, en een prachtig landschap maakten het 70 leden tellende gezelschap al bij voorbaat enthousiast. De rijke flora, die in al te snel tempo getoond moest worden, deden de excursisten zeer voldaan naar huis terugkeren, ondanks het feit, dat zowel het uur van aanvang als van afscheid zeer verlaat waren.

DIE GATTUNG STICHOTHRIX Förster. (Hym., Chalcid., Mymaridae)

WALTER SOIKA, Neustift Tirol.

Diese, bisher fast unbekannte Nymaridengattung wurde von Förster im Jahre 1856 aufgestellt (Hym. Studien II, 121) mit der Genotype *Stichothrix cardui* Förster. In der Mymaridensammlung des Wiener Naturhistorischen Museums fand sich die Type dieser Art. Sie wurde vom Verfasser umpräpariert und in Canadabalsam gelegt. Es zeigte sich, dass diese Gattung wohl unterschieden ist von der Gattung *Camptotera* Förster. Die Beschreibung, die Förster gibt, ist zwar ausserordentlich dürftig. Ausserdem ist Förster ein recht unangenehmer Irrtum unterlaufen, der diese Gattung in eine ganz falsche systematische Stellung brachte. Förster gibt nämlich an, dass bei dieser Gattung nur vier Tarsenglieder sind. Die Type zeigt aber ganz klar, dass fünf da sind. Bei früheren Bemerkungen über diese Gattungen hat der Verfasser diesen Umstand ausser acht gelassen, da es ihm zunächst darauf ankam, die Gattungsunterschiede dieser beiden Gattungen festzulegen. Doch konnte dies auch nur in einer stark verkürzten Form geschehen. Im folgenden gibt der Verfasser eine ausführliche und eingehende Gattungsbeschreibung. Oglobin macht in seiner Arbeit über die Gattung *Camptotera* darauf aufmerksam, dass die von Förster gegebene Beschreibung zu *Caraphractus* führen muss. Ich möchte hier den eingehenden Erörterungen Oglobins voll und ganz zustimmen. Auch hoffe ich, dass durch diese Arbeit die berechtigten Fragen gelöst sind. Girault hat meiner Ansicht

nach auch die Type von *Stichothrix cardui* Förster nicht gesehen. Wenn Girault sich nur auf die Förster'sche Genusbeschreibung verlassen hat, so möchte seine Art wohl keine *Stichothrix* sein.

Gattungsbeschreibung.

Fünfgliedrige Tarsen, kurzgestielter Hinterleib, kubische Kopfform mit einer Erhöhung zwischen den Augen, auf der die Fühler stehen, Kopf unten kaum ausgehöhlt, Hinterleibsstiel ohne Lamelle, Ovipositor höchstens von ein Drittel der Gesamtabdomenslänge, erstes Fadenglied höchstens dreimal länger als breit, mit deutlich breiten furchenartigen Parapsidenfurchen, die an den Axillen ihren Ursprung nehmen.

In Gegensatz dazu hat *Camptotera* Förster eine Lamelle am Hinterleibsstiel und das erste Fadenglied ist durchwegs bei allen europäischen Arten mindestens siebenmal länger als breit. Das Abdomen ist höchstens so lang wie der Thorax, der Kopf ist unten tief ausgehöhlt, der hintere Kopfrand ist am mittleren Nebenaugen winklig gebrochen, der Winkel steht direkt auf dem Nebenaugen, Hinterkopf ganz flach und in einer scharfen Kante endigend, Kopf quer. Eine genaue Untersuchung des Mesonotums zeigt jedoch, dass auch bei der Gattung *Camptotera* zum mindesten Ansätze von Parapsidenfurchen vorhanden sind. Demnach sind auch die Bemerkungen zu revidieren, die der Verfasser bei der früheren Arbeit machte (Zentralblatt f. Ent. I, 2). Der Verfasser beschränkte sich leider zu sehr auf die Reste der Försterschen Typen, die jedoch eine genaue Beschreibung nicht zuliesse. Erst eine genaue Untersuchung von frischen Stücken liess die Ansätze von Parapsidenfurchen erkennen.

Stichothrix cardui Förster.

Farbe des Körpers durchwegs braun mit helleren Stellen an Thorax, Kopf und Abdomen, Beine hellerschmutzig-gelb, Gelenke kaum aufgehellte, Augen pechschwarz, Fühler von Körperfarbe.

Kopf kubisch, so breit wie Thorax, Augen von etwa zwei Drittel der Kopflänge mit breiten wechselfarbigen Leisten am Hinterkopf und unten umrandet, oben am Hinterkopfe zieht sich der Streifen von einem Auge zum anderen, Nebenaugen in einem spitzwinkligen Dreieck stehend, Kopf oben mit einer wulstigen Erhöhung